

1. Vad vet vi om Jesus?

• Om Jesus från Nasaret har vi mer och bättre information än om de flesta andra människor under hans tid. De kommer från muntliga och skriftliga källor om hans liv och död. Bland de senare utmärker sig särskilt de så kallade fyra *evangelierna*. Dessa Jesu levnadsbeskrivningar bevarades och traderades inom det levande trossamfund, som Jesus själv grundade, nämligen inom Kyrkan.

► Hennes många miljoner medlemmar har under historiens gång i oavbruten följd tills idag fört det vidare, som Jesu första lärjungar tagit emot.

► Ytterligare information om Jesus kan man finna i de så kallade apokryfiska evangelierna (dvs "gömda", ej erkända av Kyrkan) och i andra icke-bibliska texter. De tillför dock inte de fyra erkända evangelierna något mer substantiellt.

• Fram till Upplysningens tidevarv var troende liksom icke-troende övertygade om, att det som man kunde få veta om Jesus, fanns i evangelierna. Sedan 1800-talet ifrågasatte emellertid några historiker evangeliernas objektivitet, eftersom de skrivits utifrån tron på Jesus. För dessa lärde var evangeliernas berättelser mindre trovärdiga, eftersom de, enligt deras åsikt, inte innehöll det, som Jesus sagt och gjort, utan det, som Jesu lärjungar, några år efter hans död, trodde. Sålunda ifrågasattes evangeliernas tillförlitlighet tills ungefär i mitten av 1900-talet med påståendet: "Om Jesus kan vi nästan inte veta någonting" (Bultmann)

Om Jesus från Nasaret har vi mer och bättre information än om de flesta andra människor under hans tid.

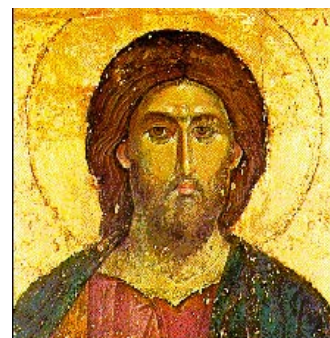
• Men sen den tiden har kunskapen om de gamla urkunderna vuxit; arkeologi och historievetenskap har utvecklats vidare. En känd specialist på den judiska världen under det första efterkristna århundradet (Sanders) vilken inte kan misstänkas för att vara "konservativ", påstår idag: "Vi kan veta mycket om Jesus". Enligt denne lärde finns det, sett ur historikerns perspektiv, "åtta fakta, som ej kan ifrågasättas" när det gäller Jesu liv och kristendomens början:

1. Jesus döptes av Johannes Döparen.
2. Han var gallilee, som predikade och helade människor.
3. Han samlade lärjungar omkring sig och nämnde, att de var tolv till antalet.
4. Han inskränkte sin verksamhet till Israel.
5. Han hade en dispyt angående templets roll i Jerusalem.

6. Han blev korsfäst utanför Jerusalem genom de romerska makthavarna.
7. Efter Jesu död bildade senare hans lärjungar en identifierbar rörelse.
8. Åtminstone några judar från skilda grupperingar förföljde denna nya rörelse.

(Paulus bekände själv i Bibeln, att han till en början förföljde de kristna: Gal. 1:13, 22, Fil. 3:6) och tydligen varade denna förföljelse åtminstone tills mot slutet av aposteln Paulus verksamhet (jfr. 2. Kor. 11:24, Gal. 5:11, 6:12; Matt.23:34, 10:17)

På basis av dessa säkra fakta, som historikerna är eniga om, låter graden av samband och sannolikhet bestämma det övriga innehållet i evangelierna.

• På basis av dessa säkra fakta, som historikerna är eniga om, låter graden av samband och sannolikhet bestämma det övriga innehållet i evangelierna. Användningen av de historiska kriterierna på dessa fakta resulterar i, att det som berättas i evangelierna motsvarar det faktiska skeendet.

► Oavsett detta är det, som berättas om Jesus för oss, även tillförlitligt, eftersom vittnena är trovärdiga och eftersom en självkritisk trohet är utmärkande för de vittnesbörd de lämnat efter sig.

• Vad den tills vidare oskrivna traditionen vid sidan av evangelierna angår, så är visserligen mycket av det, som den innehåller, bara till en del bevisbart med strängt historiska metoder.

► Men följden av det är likväl inte, att de historiskt- kritiska, obekräftade utsagorna är osanna; det är bara så, att vi endast kan säga hur sannolika eller osannolika de är. Med det menas inte, att osannolik är lika med osann eller falsk; det finns i själva verket mycket osannolika händelser, som ändå ägt rum.

► Man kan med säkerhet fastställa, att evangeliernas berättelser är förnuftiga och står i samklang med de fakta, som kan bevisas. Deras trovärdighet vittnar Kyrkans tradition om, Kyrkan, i vilkens sköte evangelierna uppstod, och som talar om för oss, hur de ska tolkas.